

روزشمار جنگ

سه‌شنبه

۲۶ مرداد ۱۳۶۱

۲۷ شوال ۱۴۰۲

۱۷ اوت ۱۹۸۲

۷۱۴

امروز هواپیماهای جنگی عراق بر فراز جزیره خارک به پرواز درآمدند.

سخن‌گوی نظامی عراق در این باره گفت: «هواپیماهای نیروی هوایی عراق در ساعت ۹ امروز بر فراز منطقه نزدیک شدن نفت‌کش‌ها از جزیره خارک بدون آن‌که نفت‌کش را مورد هدف قرار دهند به پرواز درآمدند. منظور ما از این اقدام این بود که به شرکت‌ها و کشورهایی که نفت‌کش‌های خود را به مأموریت حمل و نقل نفت از مناطق تحریم شده و ممنوعه می‌فرستند، هشدار دهیم که اخطار فرماندهی کل نیروهای مسلح در مورد بمباران نفت‌کش‌های عازم خارک را به مورد اجرا خواهیم گذاشت.»^(۱)

خبرگزاری فرانسه از منامه در این باره به نقل از "لطیف نضیف جاسم" وزیر اطلاعات حکومت عراق، اعلام کرد: «امروز هواپیماهای عراقی از بمباران نفت‌کش‌هایی که به سوی بندر ایرانی خارک در حرکت بودند اجتناب کردند اما این اقدام به این مفهوم نیست که آن‌ها در آینده نیز این کار را انجام ندهند.»^(۲)

مطبوعات پاریس با اشاره به این‌که عراق تهدید کرده که جزیره خارک و کشتی‌ها را بمباران می‌کند، به تحلیل اقدامات این کشور در این مورد، پرداخته‌اند.

روزنامه فرانسوی "لیبراسیون" در این باره نوشت: «عراق تصمیم گرفته جزیره خارک، ترمینال اصلی نفت ایران را در محاصره کامل قرار دهد. این جزیره برای ایران جنبه حیاتی دارد. قبل از انقلاب روزانه پنج میلیون بشکه نفت از طریق این ترمینال صادر می‌شد، پس از انقلاب این رقم به ۱/۲ میلیون بشکه کاهش یافت و به دنبال جنگ با عراق به ۶۰۰ هزار بشکه در روز رسید. به دنبال پیروزی‌های اخیر ایران، فعالیت‌های این کشور از سر گرفته شد و توانست امر بازسازی آبادان را آغاز کند.

صدام که در برابر نیروهای ایران با شکست علنی مواجه شده، اکنون سعی دارد در زمینه دریایی و نفتی ابتکار عمل نظامی در دست بگیرد.»

روزنامه "لوکوتیدی دوپاری" نیز نوشت: «دو مسئله انگیزه صدام حسین را تشدید می‌کند: شکست نیروهای زمینی عراق در بیرون راندن ایرانی‌ها به خارج از خاک عراق و دیگری مخالفت سران کشورهای غیرمتعهد با برگزاری کنفرانس سران غیرمتعهد در بغداد.»^(۳)

"برنارا ستراد" خبرنگار خبرگزاری فرانسه، در گزارشی از تهران دربارهٔ هشدار اخیر صدام به کشتی‌های نفت‌کش، گفت: «بنا به عقیده بعضی محافل دیپلماتیک در تهران، تهدید صدام حسین برای اجرای تحریم کامل ترمینال نفتی خارک، خط گسترش جنگ ایران و عراق را در بر خواهد داشت، به حدی که نتایج آن قابل پیش‌بینی نیست. این محافل می‌افزایند عراق با تهدید مستقیم تأسیساتی که منبع اصلی درآمد ایران را تشکیل می‌دهد، به خطر عمومیت یافتن جنگ دامن زده‌است.»^(۴)

۷۱۵

تحریکات عناصر مسلح غیرقانونی در گوشه و کنار کشور همچنان ادامه دارد.

امروز در محور ارومیه - سلماس نیز نیروهای مسلح غیر قانونی در نزدیکی کارخانه قند به شماری از نیروهای ژاندارمری و مردم عادی حمله کردند که چهار تن از مردم شهید و تعدادی از نیروهای ژاندارمری نیز زخمی شدند. سه روز پیش نیز در حمله مشابهی یک تن از مردم غیرنظامی شهید و یک تن دیگر زخمی شده بود.^(۵)

همچنین در بخش‌های "صومای" شهرستان ارومیه عناصر مسلح غیرقانونی به پایگاه "کوران" حمله کردند. در این حمله که ۵ ساعت و سی دقیقه ادامه داشت، یک تن از نیروهای خودی به شهادت رسید و ۷ تن مجروح شدند.^(۶)

عناصر مسلح غیرقانونی امروز با کمین در محور یابیل - کلکان در منطقه دیواندره، یک پاسدار و یک ارتشی را به گروگان گرفتند.^(۷) در حمله ضدانقلاب به پایگاه قزقایان تکاب، با واکنش هوشیارانه نیروهای خودی، دو تن از ضدانقلاب کشته و دو تن نیز زخمی شدند.^(۸)

در درگیری دیگر بین نیروهای دمکرات و پاسداران در منطقه "کوئله" در محور جوانرود، یک تن از نیروهای خودی مجروح شد و از نیروهای حزب دمکرات نیز پنج تن کشته شدند.^(۹)

۷۱۶

در تهران نیز مجاهدین خلق در سه عملیات جداگانه پنج تن از نیروهای متعهد مردمی را شهید و یک تن را نیز مجروح کردند. این ترورها در خیابان دامپزشکی، مختاری، شادمان و دلگشا روی داد.^(۱۰)

ترور خیابان دامپزشکی در یک مغازه خشک‌شویی بود که کارگر مغازه به شهادت رسید.^(۱۱)

مسئول دفتر سیاسی سازمان مجاهدین خلق در اهواز صبح امروز پس از فرار از بازداشتگاه دادگاه انقلاب اسلامی این شهرستان، در یک درگیری مسلحانه با پاسداران کمیته مرکزی انقلاب اسلامی خوزستان کشته شد. در یک درگیری دیگر در منطقه زیتون کارمندی اهواز،

یکی دیگر از اعضای این سازمان به دست پاسداران کمیته انقلاب اسلامی به هلاکت رسید. از وی جزواتی به دست آمد که در آن‌ها مسعود رجوی رهبر این سازمان، از اعضای این سازمان خواسته‌است که برای ضربه زدن هر چه بیش‌تر به انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی ایران، از هیچ کوششی فروگذار نکنند و با ترور افراد حزب‌اللهی و ایجاد بلوا و آشوب، به مقاومت خود ادامه دهند.^(۱۲)

در مشهد نیز پاسداران کمیته انقلاب اسلامی پس از کشف یک خانه تیمی سازمان مجاهدین خلق، یکی از شش عضو تیم را مجروح و پنج تن دیگر را دست‌گیر کردند. از این افراد مقداری سلاح و مهمات به دست آمد.^(۱۳)

۷۱۷

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از کردستان، در دو روز گذشته بیش از ۵۲ تن از مسلمانان عراقی از مرز مریوان و بانه وارد خاک ایران شده‌اند. این عده اهل سلیمانیه، کرکوک، نجف و کربلا هستند.^(۱۴)

۷۱۸

در ادامه تلاش جمهوری اسلامی برای برگزار نشدن نشست وزیران خارجه کشورهای غیرمتعهد در بغداد، احمد عزیزی قائم مقام وزارت امور خارجه کشورمان که در رأس هیئتی جهت تبیین مواضع جمهوری اسلامی ایران در خصوص جنبش عدم‌تعهد و نیز تسلیم پیام آقای خامنه‌ای رئیس‌جمهور به رئیس‌ان چند کشور آمریکای لاتین، به این منطقه سفر کرده‌است، امروز وارد ماناگوآ پایتخت نیکاراگوئه شد و با دانیل ارتگا رئیس شورای حکومتی و شورای بازسازی این کشور، دیدار و گفت‌وگو کرد. ارتگا بر ضرورت نزدیکی هر چه بیش‌تر دو کشور جهت مقابله با فشارهای روزافزون آمریکا تأکید کرد و با اعلام هم‌گامی کشور خود با مواضع کشورمان در مورد جنبش عدم‌تعهد، اظهار امیدواری کرد که این اجلاس به منظور حفظ وحدت و احترام به اصول نهضت، هرچه سریع‌تر در محل دیگری تشکیل شود.^(۱۵)

وزیر خارجه بنگلادش در دیدار با معاون سیاسی وزارت خارجه کشورمان گفته‌است: «ما از آمدن شما به بنگلادش خوشحالیم چون ما اخیراً دو نماینده از عراق داشتیم که به این ترتیب موازنه‌ای در این جهت برقرار شد. تصمیم تازه‌ای گرفته‌ایم چون قصد رفتن به بغداد را داشته‌ایم ولی الان معتقدیم که اجلاس دفتر هماهنگی جنبش در نیویورک که تاکنون به تأخیر افتاده، بایستی هر چه زودتر تشکیل شود که تشکیل آن می‌تواند مسئله فوق را مورد رسیدگی قرار دهد.» وی همچنین نگرانی خود را از ادامه جنگ اعلام کرده و پرسیده‌است که بنگلادش در این مورد چه کاری می‌تواند بکند. وزیر خارجه بنگلادش سپس از محدودیت روابط ایران با کشورهای خلیج فارس ابراز تأسف کرده و خواستار برقراری تماس طرفین شده‌است. وی همچنین گفته‌است که به زودی به عربستان خواهد رفت و آن‌ها مسلماً درباره

ایران خواهند پرسید. این وزیر در پایان خواهان گسترش روابط شده است.^(۱۶)

در ادامه مباحث و گفت‌وگوها درباره جنبش عدم تعهد، سفیر کوبا در سازمان ملل در دیداری با نماینده ایران در این سازمان، گفته است که با حدود ۷۰ نمایندگی تماس داشته و طبق مذاکرات انجام شده، اکثریت حاضرند که در هاوانا شرکت بکنند ولی هنوز اتفاق نظر وجود ندارد و کوبا انتظار دارد کنفرانس در هاوانا در روزهای ۳۰ و ۳۱ اوت (۸ و ۹ شهریور) بی تأخیر پس از کنفرانس اسلامی تشکیل شود.^(۱۷)

۷۱۹

مهندس بهزاد نبوی وزیر صنایع سنگین کشورمان که در رأس یک هیئت اقتصادی فنی از کشور جمهوری دموکراتیک خلق کره دیدن می‌کند، صبح امروز با "لی چونگ اوک" نخست‌وزیر این کشور دیدار و گفت‌وگو کرد.

در این دیدار علاقه مندی دو کشور به گسترش روابط سیاسی، اقتصادی و مقابله با امپریالیسم امریکا مورد تأکید قرار گرفت.

به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از پیونگ یانگ، این هیئت عصر امروز با "کنگ جین تی" معاون نخست‌وزیر و چند تن از اعضای عالی‌رتبه کشوری و لشکری جمهوری دموکراتیک خلق کره دیدار کرد.^(۱۸)

۷۲۰

خبرگزاری جمهوری اسلامی گزارش داد که روزنامه "فرانکفورتر روند شاو" در شماره اخیر خود مقاله‌ای چاپ کرده است درباره ورود تسلیحات نظامی به عراق از طریق اردن و بندر عقبه.

در این مقاله ضمن تأکید بر وابستگی روزافزون حکومت عراق به خارج، به سوءاستفاده‌های کشورهای خارجی از این امر و نیز استثمار کارگران کشورهای جهان سوم اشاره شده است.

به نوشته این روزنامه، شرکت‌های آلمانی در این مورد می‌کوشند حداکثر سود را به دست آورند. شرکت‌های ورشکسته نیز کامیون‌های خود را در این مسیر (بندر عقبه - اردن - عراق) به کار انداخته‌اند. یک شرکت آلمانی تولیدکننده کامیون، چهار صد کامیون و یدک‌کش خود را به قیمت کامیونی دویست هزار مارک (معادل ۷ میلیون ریال) به شرکت حمل و نقل عراق - اردن اجاره داده که پس از دو سال این کامیون‌ها به تملک این شرکت در خواهند آمد.

روزنامه فرانکفورتر روند شاو در بخشی دیگر از این مقاله درباره به کارگیری رانندگان فقیر از کشورهای جهان سوم و خطرهایی که آن‌ها را تهدید می‌کند، نوشته است: «با آن که آلمانی‌ها به رانندگان خود حتی یک هزار مارک نیز پاداش می‌دهند لیکن با این وجود نمی‌توان برای همیشه این رانندگان را به کار گرفت، به همین منظور از طریق شرکت‌های واسطه چون شرکت "سدارکو اینتر نشنال" اقدام به استخدام رانندگان فقیر کشورهای جهان سوم از جمله فیلیپینی‌ها، تایلندی‌ها، هندی‌ها، و مصری‌ها می‌کنند که اکثراً نیز در این موارد

بی‌تجربه هستند. این عده به ویژه به دنبال پیشروی‌های اخیر ایران در ناحیه شط‌العرب [اروند رود] و نیاز روزافزون عراق به مهمات، مجبور هستند رانندگی کامیون‌های نظامی حامل مهمات و بارهای قابل انفجار را نیز برعهده بگیرند، چرا که گذرنامه‌های آن‌ها نزد این شرکت‌ها گرو است. یا آن‌که به آن‌ها می‌گویند که محموله‌ها موادی چون سیمان هستند و آن‌ها را از این طریق می‌فریبند.»

این روزنامه در ادامه از فاجعه‌ای که بر اثر فریب‌کاری عراق و شرکت‌های آلمانی به وجود آمده، یاد کرده است: «یک صف طولانی از تریلی‌های حامل مواد منفجره و تجهیزات نظامی ماه گذشته در ناحیه‌ای به نام "رطباً" بین عراق و اردن منفجر شد که بر اثر آن تعدادی کشته شدند.» فرانکفورتر روند شاو سپس افزوده است: «آلمانی‌ها در این معاملات تنها نیستند و کشورهای دیگر نیز در این میان منافع دارند به ویژه امریکایی‌ها که در عقبه و برخی از کشورهای حوزه خلیج فارس مسئولیت کنترل بار زدن و تخلیه کالاهای بسیار مهم ساخت امریکا را برعهده دارند. هر چند این امریکایی‌ها رسماً عنوان‌های دیگری دارند، لیکن ظاهر و حرکات آن‌ها به کارشناسان نظامی بیش‌تر شبیه است.»^(۱۹)

منابع و مآخذ روزشمار ۱۳۶۱/۵/۲۶

- ۱- واحد مرکزی خبر صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بولتن "رادیوهای بیگانه"، ۱۳۶۱/۵/۲۶، ص ۱، رادیو بغداد، ۱۳۶۱/۵/۲۶
- ۲- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۲، ۱۳۶۱/۵/۲۸، ص ۱۲، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، به‌نقل از خبرگزاری فرانسه از منامه، ۱۳۶۱/۵/۲۷
- ۳- پیشین، ص ۳، پاریس - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۷، به‌نقل از روزنامه فرانسوی "لیبراسیون".
- ۴- خبرگزاری جمهوری اسلامی، "گزارش‌های ویژه"، نشریه شماره ۱۵۱، ۱۳۶۱/۵/۲۷، ص ۲، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۶، به‌نقل از خبرنگار خبرگزاری فرانسه از تهران.
- ۵- سند شماره ۵۲۷۹۶ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: از فرمانده سپاه منطقه ۵، ۱۳۶۱/۵/۲۸
- ۶- پیشین.
- ۷- سند شماره ۱۶۸۹۰ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی شماره ۳، از ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (منطقه ۷)، به واحد طرح و برنامه عملیات (اطلاعات عملیات) ۱۳۶۱/۶/۱۶، ص ۴.
- ۸- پیشین.
- ۹- سند شماره ۱۶۷۹۹ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش نوبه‌ای اطلاعاتی شماره ۱، ستاد منطقه ۷ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، واحد طرح و برنامه عملیات
- (اطلاعات عملیات)، ۱۳۶۱/۶/۱۶، ص ۳.
- ۱۰- مآخذ ۲، ص ۱۴، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۷؛ و: سند شماره ۰۸۹۱۵۷ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: گزارش روزانه سپاه، شماره ۱۲۰ - ۳، ۱۳۶۱/۵/۲۸، صص ۳ و ۴؛ و: مآخذ ۴، ص ۸، تهران - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۶
- ۱۱- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۲۸، ص ۲، به‌نقل از سپاه پاسداران انقلاب اسلامی منطقه ۱۰.
- ۱۲- مآخذ ۴، ص ۹، اهواز - خبرگزاری جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۶
- ۱۳- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۲۶، ص ۲، مشهد - خبرگزاری جمهوری اسلامی.
- ۱۴- روزنامه جمهوری اسلامی، ۱۳۶۱/۵/۲۶، ص ۲۰.
- ۱۵- روزنامه اطلاعات، ۱۳۶۱/۵/۲۸، ص ۳.
- ۱۶- سند شماره ۲۱۳۹۲۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: منابع سیاسی خارجی، ۱۳۶۱/۵/۲۶، صص ۴ و ۵، بنگلادش - به‌نقل از وزیر خارجه بنگلادش.
- ۱۷- سند شماره ۲۱۳۹۲۳ مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ: منابع سیاسی خارجی، ۱۳۶۱/۵/۲۶، ص ۵، کوبا - به‌نقل از نمایندگی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل متحد.
- ۱۸- روزنامه کیهان، ۱۳۶۱/۵/۲۷، ص ۱۵، به گزارش خبرگزاری جمهوری اسلامی از کره شمالی - پیونگ یانگ.
- ۱۹- مآخذ ۱۴، ص ۳، خبرگزاری جمهوری اسلامی، به‌نقل از روزنامه آلمانی "فرانکفورتر روند شاو".